

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โดยที่ประเทศไทยกำลังพัฒนาในทุกๆด้านเพื่อให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี ด้านอุตสาหกรรม ด้านการลงทุนในประเทศ ด้านการค้าระหว่างประเทศ ด้านการท่องเที่ยวและอื่นๆ อีกมากมาย วิชาชีพกฎหมายก็เช่นเดียวกัน มีการพัฒนาและมีความสำคัญต่อประชาชนคนไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนและประกอบธุรกิจต่างๆ ในประเทศไทยไม่น้อยไปกว่าวิชาชีพอื่นๆ ทั้งนี้เพราะมีการประกาศใช้กฎหมายมากขึ้นกว่าแต่ก่อน อีกทั้งกฎหมายได้มีบทบาทสำคัญและแทรกอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคมและและทุกธุรกิจ เมื่อความสลับซับซ้อนของสังคมและทางธุรกิจมีมากขึ้น ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทางสังคมและธุรกิจย่อมมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ความต้องการในการใช้บริการทางกฎหมายจากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายก็มีเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน จำนวนผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายจึงมีปริมาณเกิดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งปัจจุบันมีการพัฒนาจัดตั้งรูปแบบการให้บริการด้านกฎหมายทั้งที่เป็นบริษัทกฎหมาย สำนักงานกฎหมายเพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงธุรกิจ มีพนักงาน ลูกจ้าง และทีมงานกฎหมายสำหรับการให้บริการทางกฎหมายแก่ลูกค้าความ ในขณะที่ด้านลูกค้าความเอง จากเดิมที่เป็นเพียงบุคคลธรรมดา ก็เปลี่ยนไปเป็นลูกค้าความประเภทบริษัทหรือนิติบุคคลประเภทอื่นๆ ซึ่งมีลักษณะที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่มีเครือข่ายทางธุรกิจอันสลับซับซ้อน วิชาชีพกฎหมายจึงเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทในการให้บริการแก่ลูกค้าความดังกล่าวเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหรือเรื่องที่มีข้อพิพาทกันทางกฎหมาย เช่นการให้คำปรึกษา การร่างเอกสารนิติกรรมสัญญา รวมถึงการรับว่าความในศาล ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายจึงควรเป็นผู้มีความรอบรู้ มีความเชี่ยวชาญทางกฎหมายเป็นอย่างดี สามารถคุ้มครองผลประโยชน์และรักษาความยุติธรรมตามกฎหมายให้แก่ลูกค้าความของตนเองได้เป็นอย่างดี ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายไม่เพียงแต่มีสถานะเป็นผู้รับจ้างและมีบทบาทเพียงเพื่อรักษาผลประโยชน์และรักษาความยุติธรรมทางกฎหมายให้แก่ลูกค้าความของตนเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทที่สำคัญยิ่งคือการเป็นส่วนหนึ่งของ

กระบวนการยุติธรรมของไทย ซึ่งต้องผดุงไว้ซึ่งความเป็นธรรมแก่สังคมด้วย ผู้ประกอบวิชาชีพ กฎหมายนอกจากต้องมีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีความละเอียดรอบคอบใช้ความ ระมัดระวังในการประกอบวิชาชีพ มีความสุจริต ประพฤติตนให้อยู่ในวินัยและมรรยาทแห่งวิชาชีพ พร้อมด้วยจรรยาบรรณอันดีแห่งวิชาชีพให้สมกับความไว้น้ำใจที่ลูกค้าความมีให้แก่ตนและให้ได้ มาตรฐานการประกอบวิชาชีพเช่นเดียวกับในต่างประเทศ ซึ่งนานาอารยประเทศต่างถือว่าวิชาชีพ กฎหมายเป็นวิชาชีพอันมีเกียรติ แต่เนื่องจากสภาพการแข่งขันเชิงธุรกิจและเพื่อความอยู่รอดใน ปัจจุบัน ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการด้าน กฎหมายเป็นจำนวนมาก ซึ่งผิดกับในอดีตที่วิชาชีพกฎหมายโดยเฉพาะทนายความ เป็นอาชีพที่ให้การ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ค่าตอบแทนก็มีได้มุ่งหวังในทางทรัพย์สินเงินทอง แต่หากจะมี ค่าตอบแทนในวิชาชีพบ้าง ก็อาจเป็นผลหมากรากไม้หรือผลตอบแทนเล็กๆน้อยๆ เพื่อเป็น สิ้นน้ำใจแก่ทนายความที่ให้การช่วยเหลือ (เสรี สุวรรณภานนท์, 2544, หน้า 40) แต่ในปัจจุบัน รูปแบบของวิชาชีพได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมไปสู่รูปแบบของธุรกิจเพื่อแสวงหาผลตอบแทนจาก วิชาชีพมากขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาอุทิศให้กับงานที่ได้รับมอบหมายงานใดงานหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็น การรับงานคราวละมาก ๆ หรืออาจเป็นการรับงานที่ตนเองไม่มีความรู้ความชำนาญอย่างเพียงพอ ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดโอกาสผิดพลาดในการประกอบวิชาชีพได้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นข้อผิดพลาดในการ ดำเนินการต่างๆ ตามกระบวนการทางศาล ข้อผิดพลาดในข้อกฎหมาย ข้อผิดพลาดในการร่าง เอกสารนิติกรรมสัญญา เป็นต้น ประกอบกับลูกค้าผู้ซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ ประกอบวิชาชีพกฎหมายเข้าใจถึงสิทธิของตนเองมากกว่าแต่ก่อน ดังนั้น หากผู้ประกอบวิชาชีพ กฎหมายได้กระทำให้เกิดความเสียหายแก่ลูกค้าขึ้นแล้ว โอกาสที่ลูกค้าจะฟ้องให้ผู้ประกอบ วิชาชีพกฎหมายรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นย่อมมีความเป็นไปได้สูงเช่นเดียวกับผู้ประกอบ วิชาชีพกฎหมายในต่างประเทศ สำหรับประเทศไทยในปัจจุบัน บุคคลผู้ได้รับความเสียหายมีการ ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบวิชาชีพในวิชาชีพต่างๆ มากขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบ วิชาชีพแพทย์ วิชาชีพวิศวกรรม เป็นต้น ดังนั้น ในอนาคตต่อไป วิชาชีพกฎหมายในประเทศไทย ก็จะเป็นอีกวิชาชีพหนึ่งที่ผู้ประกอบวิชาชีพมีโอกาสถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการ ประกอบวิชาชีพด้วยเช่นกัน

ความสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายกับลูกค้ามีความ มีลักษณะ เป็นสัญญาจ้างทำของ ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 250/2478 หรืออีกนัยหนึ่งก็มีลักษณะเป็น สัญญาตัวการตัวแทนด้วย ซึ่งทั้งสองลักษณะดังกล่าวมานี้ แท้จริงแล้วคืองานบริการประเภทหนึ่ง สิ่งที่ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายพึงตระหนักคือความรับผิดชอบต่อลูกค้าตามสัญญาหรือหากผู้

ประกอบวิชาชีพกฎหมายกระทำการใดอันครบองค์ประกอบความผิดฐานละเมิดแล้วไม่ว่าจะเป็น การจงใจหรือประมาทเลินเล่อก็ตาม ลูกความผู้ซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ ประกอบวิชาชีพกฎหมาย ย่อมสามารถใช้สิทธิฟ้องร้องผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายให้รับผิดชอบ ทั้งในทางสัญญาและในทางละเมิดได้ ในส่วนของความรับผิดทางละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพ กฎหมาย อาจพิจารณาได้จากบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ซึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ ชีวิตก็ดี ร่างกายก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด” จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวการกระทำละเมิดจึงต้องมีการกระทำหรืองดเว้นการกระทำโดยหน้าที่ตาม กฎหมายหรือตามสัญญาโดยสามารถบังคับด้วยจิตใจตนเองได้ การกระทำนั้นอาจเป็นโดยจงใจ คือรู้อยู่ว่าการกระทำนั้นจะเกิดความเสียหายต่อผู้อื่นหรือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อคือ การกระทำที่ไม่จงใจ แต่ได้กระทำโดยขาดความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตาม วิสัยหรือพฤติการณ์และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ จน เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น

ระดับความระมัดระวังของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย ไม่ใช่ความระมัดระวังในระดับ บุคคลทั่วไป แต่ต้องเป็นระดับความระมัดระวังตามมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย ด้วยกัน ดังนั้นภาระการพิสูจน์ถึงความรับผิดในความประมาทเลินเล่อของผู้ประกอบวิชาชีพ กฎหมาย จึงเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 84 ซึ่งลูกความผู้ได้รับความเสียหายในฐานะโจทก์มีภาระการพิสูจน์ให้เห็นถึงการขาดความระมัดระวังของผู้ประกอบ วิชาชีพกฎหมายอันพึงมีในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ลูกความ แต่ การที่ลูกความจะนำสืบให้เห็นถึงระดับความระมัดระวังในการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบ วิชาชีพกฎหมายนั้น ถือเป็นภาระอันหนักและยากยิ่งของลูกความ เพราะลูกความไม่อยู่ในฐานะที่ จะทราบถึงมาตรฐานแห่งวิชาชีพกฎหมายหรือระดับมาตรฐานการใช้ความระมัดระวังเยี่ยงวิญญู-ชนในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย การที่จะใช้ระดับความระมัดระวังเช่นเดียวกับระดับความ ระมัดระวังในเรื่องความประมาทเลินเล่อตามหลักสัญญาทั่วไปย่อมเป็นการไม่เพียงพอ แต่ต้องใช้ มาตรฐานหรือขนาดความระมัดระวังเป็นพิเศษเช่นเดียวกับผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายด้วยกัน นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานแห่งวิชาชีพกฎหมาย เพราะองค์กรควบคุมวิชาชีพคือ สภานายความมิได้กำหนดมาตรฐานแห่งวิชาชีพกฎหมายอย่างเพียงพออันเป็นประโยชน์แก่ ลูกความในการนำมาเป็นส่วนช่วยในการพิสูจน์ความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายว่าได้ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพเพียงใด คงมีแต่พระราชบัญญัติ

ทนายความ พ.ศ.2528 แต่ก็ก็เป็นเพียงกฎหมายที่ใช้ควบคุมวิชาชีพของทนายความ รวมตลอดถึงการออกไปอนุญาตว่าความ การลงโทษทนายความที่ประพฤติผิดมารยาททนายความเท่านั้น และเมื่อพิจารณาข้อบังคับว่าด้วยมารยาททนายความซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 แล้ว ข้อบังคับนั้นมิได้กำหนดมาตรฐานทางวิชาชีพกฎหมายไว้ เป็นแต่เพียงการกำหนดข้อห้ามปฏิบัติ ความสำนึกในวิชาชีพ จริยธรรมทางวิชาชีพ และมารยาทความประพฤติของทนายความเท่านั้น

ส่วนในเรื่องการชดใช้เยียวยาความเสียหายให้แก่ลูกความผู้ได้รับความเสียหายนั้น เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 มาตรา 52 จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการลงโทษในทางวิชาชีพผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมายที่ทำผิดมารยาททนายความโดยการภาคทัณฑ์ หรือห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนดไม่เกินสามปี หรือลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความเท่านั้น อันเป็นการตัดสิทธิหรือประโยชน์บางประการในการประกอบวิชาชีพ มิได้มีบทบัญญัติที่จะเป็นการชดใช้ค่าเสียหายหรือการเยียวยาลูกความผู้ได้รับความเสียหายอันเกิดจากการกระทำละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายแต่ประการใด นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีบทบัญญัติความผิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายบางประการ แต่ก็ก็เป็นเพียงกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการลงโทษผู้ประกอบการวิชาชีพที่ใช้วิชาชีพในทางก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ซึ่งเป็นเพียงเพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษทางอาญา โดยไม่มีบทบัญญัติให้ผู้กระทำต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือทำการเยียวยาแก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย

แม้จะมีบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายดังที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วก็ตาม แต่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวไม่อาจช่วยให้ลูกความผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย ได้รับการชดใช้เยียวยาความเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพทนายความก็ดี ทนายความก็ดี และภาครัฐเองก็ดี ยังเห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ลูกความผู้ได้รับความเสียหายเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย กระทั่งถึงความเสียหายของตัวบุคคลในวงจำกัด ทั้งที่ในความเป็นจริงอาจมีบุคคลอื่นที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายที่ผู้ถูกระทำละเมิดได้รับเป็นลูกโซ่ติดต่อกันไปด้วย ประกอบกับในปัจจุบันและอนาคตความต้องการและความจำเป็นในการใช้บริการทางด้านวิชาชีพกฎหมายย่อมมีมากยิ่งขึ้นตามภาวะทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองเช่นอารยะประเทศ ดังนั้น คดีฟ้องร้องผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมายในทางละเมิดอันเนื่องมาจากการไม่ใช้ความระมัดระวังจนเกิดความผิดพลาด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ลูกความ ย่อมมีโอกาสเกิดขึ้นได้มาก อย่างไรก็ตาม การฟ้องร้องคดี

เพื่อเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย แม้ลูกความผู้ได้รับความเสียหายจะดำเนินการครบถ้วนตามขั้นตอนกระบวนการของกฎหมายแล้ว และแม้ตนจะเป็นฝ่ายชนะคดี ก็ไม่มีหลักประกันว่าลูกความผู้ได้รับความเสียหายจะได้รับการชดใช้ค่าเสียหายตามที่เรียกร้องหากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายไม่ยอมชำระหนี้หรือไม่มีทรัพย์สินหรือมีทรัพย์สินไม่เพียงพอที่จะบังคับคดีเพื่อชำระหนี้ตามคำพิพากษาได้ ดังนั้น เพื่อช่วยให้ลูกความผู้ได้รับความเสียหายได้รับการชดใช้เยียวยาความเสียหายจากการทำละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในเวลาอันรวดเร็ว และใกล้เคียงความเสียหายที่แท้จริง และขณะเดียวกันก็เป็นการลดภาระความเสี่ยงของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย มาตรการหนึ่งซึ่งสามารถนำมาเสริมเพื่อช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว คือการนำเอาระบบการประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายมาใช้ให้เป็นประโยชน์โดยการให้ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายเอาประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย แต่มาตรการดังกล่าว ยังอาจมีปัญหาบางประการ คือ

1. การประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ฉะนั้นกฎหมายว่าด้วยการประกันภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เท่าที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันจะนำมาใช้บังคับกับการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมายได้เพียงใดหรือไม่

2. ในต่างประเทศ การประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย เป็นเรื่องที่สำคัญและมีความจำเป็นแก่ผู้ใช้บริการกฎหมาย เพราะเป็นมาตรการที่สามารถเยียวยาความเสียหายของผู้ใช้บริการกฎหมายและขณะเดียวกันก็ลดภาระความเสี่ยงจากการถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย ผู้ประกอบวิชาชีพในต่างประเทศจึงมีการทำประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพเป็นจำนวนมากไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจของตนเองหรือมีกฎหมายบังคับให้ต้องทำประกันภัยความรับผิดหรือไม่ก็ตาม ส่วนในประเทศไทยยังถือเป็นเรื่องใหม่ ประกอบกับคนไทยส่วนใหญ่ไม่นิยมทำประกันภัย ดังนั้นหากจะนำระบบการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมายมาใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศไทยควรมีกฎหมายบังคับให้ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายต้องทำประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพหรือควรจะเป็นการทำด้วยความสมัครใจของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายเอง และทั้งนี้ไม่ว่าจะใช้วิธีการใด ควรมีขอบเขตการบังคับใช้อย่างไรจึงจะบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย

ดังนั้น ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายกับลูกความ ความรับผิดที่ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายต้องมีต่อลูกความ บทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายและลูกความ กฎหมายเกี่ยวข้องกับการประกันภัย และความจำเป็นที่จะต้องมี

ระบบประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย จึงเป็นปัญหาสำคัญที่เห็นควรหยิบยกขึ้นมาทำการวิจัย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาประวัติและความเป็นมา รวมทั้งแนวคิดของการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย

2.2 เพื่อศึกษาถึงความรับผิดตามกฎหมายของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายว่า มีความรับผิดต่อลูกค้าความอันเนื่องมาจากการใช้วิชาชีพกฎหมายอย่างไร

2.3 เพื่อศึกษาถึงความสำคัญของการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย รวมทั้งหลักกฎหมายประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพของต่างประเทศและของประเทศไทย

2.4 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย

2.5 เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย

3. สมมติฐานของการวิจัย

เมื่อวิชาชีพกฎหมายเข้ามามีบทบาทในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายก็อาจก่อให้เกิดความเสียหายทางละเมิดแก่ลูกค้าความอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการทำละเมิดนั้นจะเป็นไปโดยความจงใจหรือประมาทเลินเล่อก็ตาม และแม้จะมีมาตรการทางกฎหมายที่สามารถนำมาใช้บังคับกับความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายอยู่หลายลักษณะ เช่น พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด ประมวลกฎหมายอาญา แต่กฎหมายดังกล่าวก็ไม่ใช่ประโยชน์เพียงพอแก่การเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ลูกค้าหรือเป็นประโยชน์อยู่บ้างแต่ลูกค้าก็อาจไม่ได้รับการชดเชยค่าเสียหายในเวลาอันควร และในขณะเดียวกันก็ไม่ใช่การลดภาระความเสี่ยงของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายจากการที่อาจต้องถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ดังนั้น การนำระบบการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมายมาใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย จึงเป็นมาตรการซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดกับผู้เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่าย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร โดยการศึกษาวิเคราะห์ค้นคว้าข้อมูลจากตำรา หนังสือ วิทยานิพนธ์ ตั๋วบทกฎหมาย คำพิพากษาฎีกา เอกสาร บทความทางวิชาการในสาขานิติศาสตร์ และบทความอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ที่ปรากฏอยู่บนเครือข่าย อินเทอร์เน็ตทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นแนวทางในการหาข้อสรุปและ ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการใช้วิชาชีพกฎหมายได้รับการเยียวยาโดยการ ประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย เพื่อให้ได้รับการชดเชยค่าเสียหายอย่างรวดเร็วและเป็น ธรรม

5. ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อศึกษาหาแนวทางความเป็นไปได้ในการนำระบบการประกันภัยความรับผิดใน วิชาชีพกฎหมายมาใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในประเทศไทย โดยศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับหลักกฎหมายประกันภัยของต่างประเทศและหลักกฎหมายประกันภัยของไทย เท่าที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นมาตรการเสริมที่น่าจะนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการชดเชย เยียวยาความเสียหายให้แก่ลูกค้าและขณะเดียวกันก็เป็นการลดภาระความเสี่ยงจากการถูก ฟ้องร้องของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย เช่นเดียวกันการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย ในต่างประเทศ และในวิชาชีพอื่นๆ

ดังนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คำว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย” จึงหมายถึงความถึง ทุนายความซึ่งเป็นทั้งผู้ที่มีเอกสิทธิ์เฉพาะในการว่าความในศาลและในการให้คำปรึกษาหรือ ให้บริการทางด้านกฎหมายควบคู่กันไปด้วย แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงผู้พิพากษา อัยการ ซึ่งเป็นวิชาชีพที่มี กฎหมายควบคุมโดยเฉพาะอยู่แล้ว และคำว่า “ความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย” หมายถึงความรับ ผิดในทางละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพทนายความ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 เพื่อให้ทราบถึงประวัติและความเป็นมา รวมทั้งแนวคิดของการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย

6.2 เพื่อให้ทราบถึงความรับผิดชอบตามกฎหมายของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายว่ามีความรับผิดชอบต่อลูกค้าความอันเนื่องมาจากการใช้วิชาชีพกฎหมายอย่างไร

6.3 เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย รวมทั้งหลักกฎหมายการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพของต่างประเทศและของประเทศไทย

6.4 เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย

6.5 เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมาย